

งานเภสัชกรรมคลินิก
รับที่ ๑๐๖/๙๘
วันที่ ๓๐ ต.ค. ๒๕๕๘
เวลา.....

โรงพยาบาลลำพูน	SOP – PHA -062		
ระเบียบปฏิบัติงานเรื่อง: แนวปฏิบัติในการลดปัญหาความคลาดเคลื่อนทางยา ก่อนการจ่ายยา ที่เกิดจาก Look Alike Sound Alike drugs (LASA)			
วันที่ประกาศใช้:	30 ต.ค. 2558	พิมพ์ครั้งที่: 1	แก้ไขครั้งที่: 0
ผู้จัดทำ:	นางสาวสุภารัตน์ พัฒนรังสรรค์ เกสัชกรชำนาญการ		
:	นางสาวเนตรนภา นาขวา เกสัชกรชำนาญการ		
:	นายสยามญ เดียวทอง เกสัชกรชำนาญการ		
ผู้ทบทวน:	นางรัศมี วิมลสันติรังษี เกสัชกรชำนาญการพิเศษ		
ผู้อนุมัติ:	นายสมพงศ์ คำสาร หัวหน้ากลุ่มงานเภสัชกรรม		

[illegible]

ต้นฉบับ

โรงพยาบาลลำพูน		SOP – PHA -062	
ระเบียบปฏิบัติงานเรื่อง: แนวปฏิบัติในการลดปัญหาความคลาดเคลื่อนทางยาก่อนการจ่ายยาที่เกิดจากLook Alike Sound Alike drugs(LASA)			
วันที่ประกาศใช้ :	30 ธ.ค. 2558	แก้ไขครั้งที่:0	หน้า :2

วัตถุประสงค์: เพื่อลดความคลาดเคลื่อนในการจัด-จ่ายยา (Pre-dispensing errors, Dispensing errors) ยาชื่อพ้องมอคล้าย Look Alike Sound Alike medication names (LASA)

ขั้นตอนการทำงาน :

1. การคัดเลือกและจัดหายา มีแนวทางดังนี้

- รายการยาโรงพยาบาลควรมีขนาดความแรงเดียว
- หลีกเลี่ยงยาชื่อพ้องเข้าโรงพยาบาล
- ไม่ชื่อยาที่มีรูปลักษณะคล้ายกัน
- แจ้งปัญหาให้บริษัทยาทราบ

ยกเว้นหากไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้เนื่องจากความจำเป็นในการรักษาผู้ป่วยหรือต้องจัดจัดหาตามระเบียบพัสดุ ให้เฝ้าระวังโดยวิธีอื่นต่อไป

2. การจัดการยา LASA

2.1. ค้นหาและจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับยาที่มีชื่อพ้องมอคล้าย Look Alike Sound Alike medication names (LASA) ในเชิงรุก

- มีการทบทวนยาชื่อพ้องมอคล้าย Look Alike Sound Alike medication names (LASA) ที่มีใช้ในโรงพยาบาลเป็นประจำทุก 3 เดือนหรือตามความจำเป็น

- ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบยาที่เบิกมาทุกครั้งหากมียาใดเข้าลักษณะเป็นยาที่มีชื่อพ้องมอคล้าย Look Alike Sound Alike medication names (LASA) ให้แจ้งหัวหน้างานเพื่อพิจารณานำเข้าบัญชียาที่มีชื่อพ้องมอคล้าย Look Alike Sound Alike medication names (LASA)

- รวบรวมข้อมูลรายการยาที่เกิดความคลาดเคลื่อนในการจัด จ่ายยา (Pre-dispensing errors และ Dispensing errors) เป็นประจำทุกเดือนและนำมาวิเคราะห์หาปัจจัยสาเหตุ เพื่อวางแผนทาง แก้ไข ป้องกันเชิงระบบ

- หากคู่ยาชื่อพ้องมอคล้าย Look Alike Sound Alike medication names (LASA) ใดเป็นยาที่มีความเสี่ยงสูง (High Alert Drugs) ให้ติดประกาศแสดงรายการและรูป ที่ดูยาและประชาสัมพันธ์ให้เกิดการเฝ้าระวัง

- รวบรวมข้อมูลประจำปี เสนอคณะกรรมการส่งเสริมความปลอดภัยด้านยา ให้พิจารณารายการยาชื่อพ้องมอคล้าย Look Alike Sound Alike medication names (LASA) ที่ต้องเฝ้าระวังระดับโรงพยาบาล

ต้นฉบับ

โรงพยาบาลลำพูน		SOP – PHA -062	
ระเบียบปฏิบัติงานเรื่อง: แนวปฏิบัติในการลดปัญหาความคลาดเคลื่อนทางยาก่อนการจ่ายยาที่เกิดจากLook Alike Sound Alike drugs (LASA)			
วันที่ประกาศใช้ :	30 ต.ค. 2558	แก้ไขครั้งที่:0	หน้า :3

2.2 การสั่งจ่าย

- ลดการใช้คำสั่งการรักษาด้วยวาจาและคำสั่งการรักษาทางโทรศัพท์
- ใช้ชื่อสามัญในคำสั่งจ่ายและฉลากยาโดยในฉลากยาให้ใช้ชื่อสามัญมีขนาดใหญ่กว่าชื่อการค้า

2.3 การจัดเก็บรักษา

- จัดเก็บยาชื่อพ้องมอคล้าย Look Alike Sound Alike medication names (LASA) ไว้ในสถานที่ที่แยกห่างจากกัน

- ใช้เทคนิค เช่น ตัวหนาหรือสีที่แตกต่างหรือตัวอักษรที่สูงกว่าปกติ (tall man letter) เพื่อลดความสับสนเกี่ยวกับการใช้ชื่อยาบนชั้นจัดเก็บ

- ติดสติ๊กเกอร์สีแดงสัญลักษณ์ยาที่เป็นคู่ชื่อพ้องมอคล้าย Look Alike Sound Alike medication names (LASA) ที่กล่องยา เพื่อให้เพิ่มความระมัดระวังในการหยิบใช้

- รายการยาที่มีความเสี่ยงสูง ควรแยกกลุ่มยาออกจากยาอื่น อาจใช้ฉลากหรือสติ๊กเกอร์ต่างกันติดบนชั้นยาเพื่อเตือนให้เพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษ

2.4 การป้อนข้อมูล

- พัฒนาโปรแกรมให้มีการเตือนอัตโนมัติหากยานั้นเป็นยาที่เป็นคู่ชื่อพ้องมอคล้าย Look Alike Sound Alike medication names (LASA) เพื่อเพิ่มความตระหนักในการป้อนข้อมูลและระบุคำว่า LASA หลังชื่อรายการยานั้น

- กรณียาที่ต้องส่งไปขอใบรับรองยานอกบัญชีจากแพทย์หรือขออนุมัติคำสั่งใช้จากผู้บริหาร (High Focus) ต้องนำมาให้เภสัชกรตรวจสอบความถูกต้องก่อน

2.5 การจัดยา

- อ่านฉลากยาอย่างระมัดระวังทุกครั้งที่ยกยาโดยเฉพาะยาที่เป็นยาชื่อพ้องมอคล้าย Look Alike Sound Alike medication names (LASA) และอ่านซ้ำทุกครั้งก่อนที่จะจัดยา โดยไม่วางใจกับการจดจำภาพ ที่เก็บหรือสิ่งที่ไม่เจาะจงอื่นๆ เช่น รูปสัญลักษณ์ ของรายการยานั้นๆ

- สภาพแวดล้อมในการจัดยา ควรมีพื้นที่ในการจัดยาที่เพียงพอ ควรห่างจากความวุ่นวายหรือมีคนผ่านไปมาและตำแหน่งที่วางโทรศัพท์ ให้มีความสะดวกในการใช้งานแต่ไม่รบกวนขณะปฏิบัติงาน หลีกเลี่ยงการสนทนาที่ไม่จำเป็นระหว่างบุคลากรในห้องยา ขวดยาหรือกล่องยาที่ใช้เสร็จแล้วควรเก็บเข้าที่หรือทิ้งลงถังขยะ

- การจัดยาทุกขั้นตอน จะต้องมิใช่สั่งยา ฉลากยา และยาที่ต้องการอยู่ด้วยกันเพื่อให้มองเห็นและตรวจสอบได้ตลอดเวลา ควรนับยาทีละอย่างให้เสร็จ ปิดช่องหรือขวดให้เรียบร้อยแล้ว จึงนับรายการยาต่อไปไม่ควรจัดยามากองรวมกันแล้วบรรจุของหรือขวดในภายหลังเพราะมีโอกาสสลับภาชนะกัน

ต้นฉบับ

โรงพยาบาลลำพูน		SOP – PHA -062	
ระเบียบปฏิบัติงานเรื่อง: แนวปฏิบัติในการลดปัญหาความคลาดเคลื่อนทางยา ก่อนการจ่ายยาที่เกิดจากLook Alike Sound Alike drugs(LASA)			
วันที่ประกาศใช้ : 30 กค 2558		แก้ไขครั้งที่:0	หน้า :3

- ติดสติ๊กเกอร์สีแดงสัญลักษณ์ยาที่เป็นคู่ชื่อพ้องมอคล้าย Look Alike Sound Alike medication names (LASA) หน้าของยา เพื่อให้เภสัชกรผู้ตรวจสอบยาเพิ่มความตระหนักและระมัดระวังในการตรวจสอบ

2.6. การตรวจสอบยาของเภสัชกร

- คัดกรองและตรวจสอบคำสั่งใช้ยาให้สอดคล้องกับการวินิจฉัยโรคที่เป็นปัจจุบัน
- ทำเครื่องหมายว่ามียาชื่อพ้องมอคล้าย Look Alike Sound Alike medication names (LASA) ที่ใบสั่งยาเพื่อให้เภสัชกรผู้จ่ายยาตระหนักและจ่ายยาด้วยความระมัดระวัง

2.7. การส่งมอบยา

- ก่อนส่งมอบยาให้สอบถามผู้ป่วยเพื่อประเมินความสอดคล้องของยากับการวินิจฉัยโรคของแพทย์และโรคที่ผู้ป่วยแจ้งว่าสอดคล้องถูกต้องตรงกันหรือไม่
- เสริมพลังผู้ป่วยและญาติให้มีส่วนร่วมในการลดความคลาดเคลื่อน เช่น
 1. ให้ข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษรแก่ผู้ป่วยและผู้ดูแลเกี่ยวกับข้อบ่งชี้ในการใช้ยา ชื่อสามัญทางยาและ/หรือชื่อการค้า ผลข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นได้
 2. ผู้ป่วยที่มีปัญหาเรื่องสายตา ภาษาและผู้ป่วยที่มีข้อจำกัดในการรับรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ อาจเสริมพลังผู้ป่วยและญาติโดยทำฉลากยาให้มีตัวหนังสือขนาดใหญ่ หรือใช้ภาษาสัญลักษณ์ (กรณีอ่านหนังสือไม่ออก)
 3. เภสัชกรส่งมอบยา และร่วมทบทวนกับผู้ป่วยและญาติเพื่อยืนยันข้อบ่งชี้ รูปลักษณะของยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งยาที่มีชื่อพ้องมอคล้าย Look Alike Sound Alike medication names (LASA)

2.8. การจัดการความรู้

- จัดให้มีการให้ความรู้/ข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน เกี่ยวกับยาที่มีชื่อพ้องมอคล้าย Look Alike Sound Alike medication names (LASA) แก่บุคลากร ที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 ปรับปรุง / เผยแพร่บัญชียาชื่อพ้องมอคล้าย Look Alike Sound Alike medication names (LASA) เป็นประจำ แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานทุกระดับ
 - 2.2 ทำแบบทดสอบความรู้บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทุก 6 เดือน